

LAISVĖ—LIBERTY
 Vienintelis lietuvių kalboje
 dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N.Y.) .. 9.00
 Kanadoje .. 9.00
 Kitur užlienyje .. 10.00

Metams prenumerata:
 Jungtinėse Valstijose .. \$8.00
 Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
 The Only Lithuanian Daily in
 Eastern States
 110-12 Atlantic Avenue
 Richmond Hill 19, N. Y.
 Telephone Virginia 9-1827
 PRICE 5c A COPY

No. 222 ***** Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, Lapkr. (Nov.) 15, 1955 *****

KRISLAI

Sarnoffo gramofonai
 Nesigaili P. Afrikos
 Brangusis radinys
 Rašo A. Silėnas

Didžiulės RCA radijo-televizijos korporacijos pirminkas Sarnoffas, kuris yra vienas aktyviausių šaltojo karo strategų, dasigalvojo naujo būdo šaltąjį karą tęsti: jo korporacija gamins mažiukus 50 centų vertės gramofonus ir plokšteles, kurie bus balionais pasiūti virš Lenkijos, Čekoslovakijos ir kitų Rytų Europos kraštų. Kai balionai, paleisti iš Vokietijos, nusės tuose kraštuose, žmonės galės uždėti plokšteles ant gramofonukų, pasuks rankeną ir užgirs raginimą kilti prieš savo valdžią!

Tas "genijališkas" Sarnoffo planas neišaiškina kelių dalykų. Visų pirma, kuo toks komplikotas dalykėlis geresnis už lapelius? Ar tai tos plokštelės skiriamos berašiams, kurie lapelio neperskaitytų? Kitas klausimas: kaip Sarnoffo strategai pažabos vėjus ir užtikrins, kad čekiški gramofonukai nusės Čekijoje, lenkiški Lenkijoje, rusiški Rusijoje ir tt?

Mums atrodo, kad Sarnoffui tie dalykai nerūpi, nes vyriausia jo rūpestis yra viena: kad tik valdžia ar taip vadinama "Laisvosios Europos fondacija" pas jį pirktų tuos užtaisalus... Ar jų klausysis lenkai, čekai ir rusai, ar nesiklausys, RCA pelnams skirtumo nedaro.

Kai Francūzija nutarė boikotuoti Jungtinių Tautų generalinę asamblėją, daugelis reikišk apgalvestavimą. Francūzija, pagaliva, yra tradiciniai laisvųjų šalis. Matyti tą šalį dabar įsivėlusią į vieną žiauriausių ir atkakliausių kolonializmo avantiūrų (Siaurės Afrikoje) yra skaudu.

Bet mažai kas taip jautė, kuomet rasinė malanacinės Pietų Afrikos valdžia nutarė boikotuoti Generalinę asamblėją. Iš daugelio delegatų, ypatingai azijiečių, išsiveržė garsus "Gėra jų atsikratyti!"

Lietuvišką geltonlapią bando iš mažiukės žinutės privirti daug košės: estų porolė ir žmonos senyva motina pavogė motorinį laivelį ir atsidangino į Švedijos šalį Baltijoje, Gotland. Ar vyras norėjo su saviimi vežtis ir savo uošvę, ar ne, mes nežinome, bet štai jie atvyko, visi trys—naujausieji pabėgėliai!

Kodėl lietuviška reakcinė spauda čia stengiasi iš to padaryti didelį dalyką, lengva suprasti. Juk, bendrai kalbant, pabėgėliškasis frontas labai pakrikęs. Vis daugiau apsigalvoja ir grįžta namo, kaip tie trys lenkai jūreiviai, kurie apledo tolimąją Ameriką ir grįžo Varšuvon.

Kiekvienas naujas bėglys todėl yra tikras radinys,—perlas. Taip, taip, mes gerai suprantame, kodėl tas nykstantis gyvūnas, naujas bėglys, jums taip brangus...

SKIRTINGI SUKILIMAI BRAZILIOJE IR ARGENTINOJE

Dulles ir Molotovas esą susitarę atnaujinti derybas Ženevoj ateinančių pavasari

Ženeva. — Ženevos konferencijai einant prie pabaigos, Dulles ir Molotovas laikė dviejų valandų pasitarimą, kuriame jie priėjo išvados, kad "Ženevos dvasia" turi būti palaikyta. Jie esą nutarę atnaujinti pasitarimus ateinančių pavasari, sako spaudos korespondentai.

Jie taipgi priėjo arti susitarimo, kad į Jungtines Tautas kartu būtų priimta 18 šalių, kurios pageidauja įstoti. 13 tų šalių yra skaitomos vakarinio bloko narėmis, o penkios tarybinio bloko. Tos penkios yra Rumunija, Vengrija, Albanija, Bulgarija ir Mongolija. Tik dėl Mongolijos Dulles dar nesutiko.

Tarybiniai laikraštinkai pasisako apie JAV spaudą

Washingtonas. — Tarybiniai laikraštinkai, kurie lankosi šioje šalyje, dalyvavo NBC televizijos programoje "American Forum." Jiems buvo statomi klausimai, į kuriuos jie atsakė su dideliu atvirumu.

Zurnalo "Ogoniok" redaktoriaus narys A. V. Sofronovas sakė, kad Amerikos spauda, bendrai kalbant, gan išsamiai informavo skaitytojus apie Ženevos konferenciją, bet labai dažnai antgalviai yra klaidinanti, o daugelis amerikiečių sakė jis, skaito tik antgalvius.

Kaipo pavyzdį jis nurodė tokius antgalvius kaip "Sovietai reikalauja, kad visa Vokietija būtų komunistinė," tuo tarpu, kai viskas, ko Sovietai reikalavo, tai pasitarimų tarp Rytų ir V. Vokietijos.

Šnipelis turėjo pripažinti, kad komunistai stoja už darbininkus

New Haven, Conn. — 8 pareigūnais. Klausimas, kodėl taip įvyko, jis sakė, kad "darbininkai jautė, jog komunistai kovoja už kasdieninius darbo žmonių reikalus."

Advokatų klausinėjamas, Gay turėjo pripažinti, kad Bridgeton GE fabrike veikėjai, kurie buvo plačiai žinomi kaip komunistai, 1945-1947 metais buvo darbininkų išrinkti unijos

Po geležinio kryžiaus ženkle Vokietijos armija oficialiai atsteigta

Bonna. — Vakarų Vokietijos karo reikalų ministras T. Blankas prisaikdino 101 karį ir tuomi Vokietijos armija oficiališkai tapo atsteigta. Prisaikdinimo ceremonijos įvyko garaže prie karo reikalų ministerijos. Vienintelis papuošimas ceremonijose buvo didžiulio geležinio kryžiaus atvaizdas — to paties geležinio kryžiaus ženklas, kuris gimė kryžievių ordino laikais ir kurį savo vėliavose nešiojo prūsiški junkeriai, kaizeriniai militaristai ir vėliau hitleriniai legionai.

Darbo unijų kovos lauke

Greenville, Ala. — Teismas nutiesė negra streikierių Henry Simmons dešimčiai metų kalėjimo. Jis kaltinamas, kad W. T. Smith lentpiūvės darbininkų streike vartojo jėgą prieš bosus.

Suėmė žmogų, kuris esą atsakingas už sprogimą

Denveris. — Policija suėmė tūlą 23 metų amžiaus John Gilbert Graham, kuris, sako FBI, atsakomingas už orlaivio sprogimą šio mėnesio pirmą dieną Coloradoje. Tame sprogime žuvo 44 žmonės, įskaitant Grahamo motiną.

Orlaivio sprogimas ore pasirodė įtartinu ir pradėta tyrinėti. Pasirodė, kad sprogimo ne kas tai pačiame orlaivio motore, o bomba, kuri kaip nors buvo patalpinta bagažo skyriuje.

Mirė buvęs kabineto narys Durkin, A. F. L. veikėjas

Washingtonas. — Čia mirė AFL plumbierių unijos pirminkas Martin P. Durkin, vienintelis demokratas, kurį prez. Eisenhoweris buvo įtraukęs į savo kabinetą. Bet Durkinas pasitraukė iš kabineto 1953 metų rugsėjo mėnesi, nepabuvęs valdžioje nei metų, nes, kaip jis teigė, Eisenhowerio administracija yra milijonierių administracija, kurioje negali būti vietos unijų atstovui.

Durkinas mirė nuo vėžio pavidalo ligos smegenyse. Jam buvo padarytos kelios operacijos, bet jos nepagelbėjo.

Brazilijoje kelias pastotas fašistiniam perversmui—o Argentinoje klykų rietenos

Rio de Janeiro. — Sukilimai įvyko praeitos savaitės pabaigoje abiejose didžiosiose Pietų Amerikos valstybėse: Argentinoje ir Brazilijoje. Bet tų sukilimų charakteriai kiek skirtingi. Jau darosi aišku, kad Brazilijoje veikiantį prezidentą Luz nuvertė tie karininkai, kurie buvo nepatenkinti jo nuolaidomis reakcionarams, kurie savo ruožtu buvo pasirengę sukilti ir

Paskutiniai pranešimai

Washingtonas. — Aukščiausias teismas šią savaitę svarstys Komunistų partijos apeliaciją prieš McCarran aktą, pagal kurį ta ir kitos kairios organizacijos reikalaujamos registruotis kaip subversyvės. Aukščiausias teismas faktinai turės pasisakyti dėl to akto legalumo.

Aukščiausias teismas taipgi turės pasisakyti, ar teisingas Pensilvanijos valstijos aukščiausio teismo sprendimas, jog federaliniai įstatymai prieš taip vadinamą sediciją padaro vietinius valstijinius tokios rūšies įstatymus nereikalingais ir negaliojančiais.

Užmušė savo žmoną, 2 sūnu, paskui baigė savo gyvastį

Springfield, Mass. — Vietinis turtuolis Allison R. Sanger, Brooks Bank Nore Co. vice-prezidentas, nušovė savo žmoną, užmušė savo du sūnelius, vieną 14 metų kitą 10, ir paskui pats nusišovė.

Gettysburg tampa "laikina JAV sostine"—Eisenhoweris jau ten

Gettysburg, Pa. — Prezidentas Eisenhoweris pirmadienį atvyko į savo farmą prie Gettysburgo, kur jis pasiliks bent šešioms savaitėms. Jis atvyko čia, nes daktarai jautė, kad tai patogesnė vieta poilsiui, negu Baltasis namas Washingtone.

Tuo tarpu, kai pats prezidentas įsitaisė savo farmoje, jo štabas, susidedantis iš svarbių administracinių pareigūnų, įsitaisė vietiniame pašte. Čia Sherman Adams, James Hagerty ir kiti pareigūnai bei raštinės personalas ves administracinius darbus. Viena raštinė rezervuota pačiam prezidentui, kuris laikas nuo laiko atvyks iš savo farmos, kuri tik už kelių mylių.

Kabineto nariai lieka Washington, bet jie reikalui esant trauks į Gettysburgą, kad turtis su prezidentu arba jo štabu. Gettysburgas tokiu būdu, kaip sako spauda, tampa "laikina Amerikos Jungtinių Valstybių sostine."

SUBSCRIPTION RATES

Table with subscription rates for United States, Canada and Brazil, and Foreign countries.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PREZIDENTAS APLEIDO LIGONINĖ

PREZIDENTAS EISENHOWERIS iš ligoninės išėjo. Tuo džiaugiasi visi amerikiečiai. Išėjo jis gerokai pasveikęs, nors dar ne visiškai drūtas.

Prezidentas dar turės viską "imti lengvai," iki pilnai pasveiks.

Netenka čia nė sakyti, kad tuomet, kai Eisenhoweris susirgo, daugelis žmonių manė, kad jam nepavyks sveikatą atgauti. Lūdesio debesis, atmename, buvo apgaubęs mūsų šalies padangę.

Širdies ligų yra visokių rūšių. Širdies ligos daugiausia žmonių gyvybių pakerta. Po širdies ligų seka baisioji vėžio liga.

Pasirodo, kad ta širdies liga, kuri buvo užgulusi mūsų šalies prezidentą, galima nugalėti ir, gydytojais sako, iš jos išsveikę žmonės gali dar ilgai gyventi ir dirbti.

Gal būt, kad šią ligą, kuria prezidentas susirgo, dabar bus dar lengviau suvaldyti, nes prezidento gydymui buvo sukoncentruotos pačios geriausios gydymo jėgos. Būtų gerai, kad taip būtų.

Na, o mes, prezidento Eisenhowerio iš ligoninės išleidimo proga, linkime jam pilniausiai išsveikti ir ilgai gyventi!

PREMJERO BULGANINO ŽMONA

NEWYORKIŠKIO dienraščio Herald-Tribune korespondentė Marguerite Higgins neseniai Maskvoje turėjo pasikalbėjimą su Tarybų Sąjungos premjero, maršalo Bulganino, žmona.

Amerikiniai korespondentai, tenka pasakyti, labai mėgsta kišti nosį į žymesnių žmonių šeimynišką gyvenimą. Ypatinai jiems įdomu žinoti, kaip šeimyniškai "verčiasi" didieji Tarybų Sąjungos pareigūnai.

Sovietų Sąjungos premjero žmona, Bulganinienė, sutiko patenkinti Miss Higgins norą ir pasikvietė ją pas save, į gyvenamąjį butą, kuris, žinoma, yra Maskvoje.

Herald-Tribune dienraščio korespondentė turbūt tikėjosi, kad ji ras Bulganinų šeimą gyvenančią kažkokioje didžiulioje palocijoje. Kas gi Bulganinas? Maršalas, didžiulės ir galingos Tarybų Sąjungos premjeras. Tai kodėl jis negalėtų sau pasiimti kokį palocių ir jame gyventi?

Ne, to Tarybų Sąjungos aukštieji ir žemesnieji pareigūnai nedaro. Nėra ir reikalo.

Bulganino šeima gyvena nedideliame, keleto kambarių apartamente, — lygiai taip, kaip tūkstančiai kitų Tarybų Sąjungos piliečių.

Bute korespondentė matė daug knygų, matė Bulganino su Stalinu portretą. Matė pianą. Na, ir matė kitus naudojamuosius daiktus, kuriuos visi žmonės savo butuose naudoja: sofą, kėdes.

Vadinasi, nieko nuostabaus, nieko, kas galėtų duoti medžiagos korespondentei sudaryti sensaciją.

Na, o kas gi pati Bulganino žmona? Ar ji kokia "didelė ponitė," kaip kitų šalių premjerų žmonos? Nieko panašaus!

Bulganinienė yra 55 metų amžiaus moteriškė. Ji — mokytoja. Ji moko vaikus anglų kalbos — kalbos, kurią jinau jau gerai užvaldė!

Vadinasi, Bulganinienė dirba taip lygiai, kaip kiti Tarybų Sąjungos žmonės, kaip kiti mokytojai ir mokytojos!

Ji apsiirgusi kukliai. Ji draugiška, maloni ir korespondentė pasitiko svetingai.

Kaipgi Bulganinų vaikai? Gal jie, naudodamiesi tėvo vieta, tėvo prestyžu, nieko neveikdami išdykinėja?

Korespondentė atsako: ne!

Bulganinų sūnus, pasiekęs jau 30 metų amžiaus, yra inžinierius ir dirba savo profesijoje.

Bulganinų dukrelė, jau pasiekusi 22 metus amžiaus, studijuoja mediciną Leningrade. Bulganinaitė siekiasi būti gydytoja-chirurgė. Ji ištėkėjusi už studento, besisiekiančio būti inžinierium.

Kodėl Bulganino žmona ir kitų aukštųjų tarybinių pareigūnų žmonos nedalyvauja su savo vyrais įvairiose oficialiose iškilmėse, priėmimuose, banketuose, pokylyuose, kurias vyriausybė ruošia kitų šalių diplomatams?

Ji atsako korespondentei: Todėl, kad mes esame per daug užimtos kitais reikalais, savais darbais. Aišku.

O visgi Bulganinienė sakė korespondentei, kad ji, gal būt, vyks sykiu su premjeru į Indiją, kai Bulganinas ir Chruščiovas ten vyks. Ji norėtų kiek tiek anglų kalba pasikalbėti.

Kaip matome, socialistinės šalies aukštųjų pareigūnų žmonos gyvena visiškai kitaip negu kapitalistinių valstybių pareigūnų žmonos.

Kas Ką Rašo ir Sako

IŠ KUR ATSIKIRADO KANADOJE ESKIMAI

Kanadiškis Liaudies Balsas rašo:

"Pastaruoju laiku nemažai medžiagos atrasta Kanados šiaurėje. Iš jos nemažai paaiški, iš kur atsirado Kanadoje eskimai. Jukono Teritorijoje, 20 mylių nuo Arktiko vandenyno, archeologiniai tyrinėjimai davė daug naujos medžiagos apie buvusias civilizacijas Kanados šiaurėje, apie kurias iki šiol nebuvo žinoma visai.

"Dr. Richard S. MacNeish, vyriausias Kanados Nacionalio Muziejaus archeologas, kaip praneša Šiaurės Reikalų ir Nacionalio Tyrinėjimo ministras Jean Lesage, pernai atkasė daug visokių įrankių, naudotų eskimui.

"Archeologinė partija, 600 x 1,200 pėdų plote," sako Jean Lesage, "atidengė pėdsakus devynių skirtingų civilizacijų. Keturiolikos iš jų civilizacijų nebuvo žinomos egzistavus Kanados šiaurėje. Viena iš jų gali būti seniausia, kokios yra atidengtos šiaurinėje kontinento dalyje."

"Jomū tas, kad iš 8,000 atkastų dalykų, yra daug panašių į tuos, kurie buvo atkasti rytiniame Sibire ir kitose rytinėse Azijos dalyse. Išrodo, kad Kanados šiaurės atskėlė žmonės iš Azijos, per Beringo sąsiaurį ar pertaką.

"Kasinėjimai įvyko šią vasarą su Dr. MacNeish priešakyje. Partijoje dalyvavo 11 asmenų, kurių tarpe buvo 8 eskimai, archeologinis studentas iš Irako, Dr. MacNeish ir jo žmona, etnologė.

"Kasinėjimai įvyko prie Firth upės. Atrasti įrankiai iš akmens ir kaulo gali būti nuo 3,000 iki 5,000 metų senumo. Tikslus jų senumas bus nustatytas pagal ba karbono 14. Bet jau dabar esą aišku, kad atrasta tokių įrankių, kurie buvo vartojami aukščiausių civilizacijų, egzistavusių šiaurėje.

"Atėinančią vasarą bus tęsimi kasinėjimai ir tikimasi surasti dar daugiau davinų apie senąsias Kanados šiaurės civilizacijas. Tikimasi rasti skeletonų žmonių ir gyvulių. Iš to bus galima aiškiau matyti, koki žmonės tenai gyveno."

Koncerto, įvykusio Valstybinės filharmonijos salėje sekmdienį, spalio 2 d., programa buvo sudaryta iš Šopeno ir Bethoveno kūrinių.

1936 metais G. Temelis balgė Paryžiaus konservatoriją įžymios prancūzų fortepijono mokyklos atstovės, puikios pianistės ir pedagoginio profesoriaus Margaritos Long klasėje ir gavo pirmojo laipsnio diplomą. Nuo to laiko prasiidėjo plati jo, kaip koncertų atlikėjo, veikla.

Graikų pianisto talentui yra būdingas didelis muzikalumas, emocijų gilumas, kuris derinasi su didele laisva virtuozine technika.

Nepaisant sunkios fizinės ligos — pianistas yra neregys nuo pat gimimo dienos — G. Temelis puikiai valdo techninį aparatą ir nepaprastai subtiliai jaučia erdvę klavirtūroje.

Koncerto, įvykusio Valstybinės filharmonijos salėje sekmdienį, spalio 2 d., programa buvo sudaryta iš Šopeno ir Bethoveno kūrinių.

SVEČIAS IŠ GRAIKIJOS LIETUVOS SOSTINĖJE

Lietuvos Valstybinė filharmonija 1955-56 metų sezoną pradėjo graikų pianisto Georgo Temeliso fortepijono vakaru.

Georgos Temelis jau ne pirmą kartą atvyksta į Tarybų Sąjungą. Pernaui su pasisekimu vyko jo koncertai Maskvoje ir Leningrade. Šiais metais G. Temelis pradėjo savo platų turne po TSRS nuo Pabaltijo respublikų.

G. Temelis gimė 1915 m. Kaire. Jo muzikiniai gabumai pasireiškė nepaprastai anksti. Jis pradėjo skambinti fortepijonu nuo 3 metų amžiaus.

1936 metais G. Temelis balgė Paryžiaus konservatoriją įžymios prancūzų fortepijono mokyklos atstovės, puikios pianistės ir pedagoginio profesoriaus Margaritos Long klasėje ir gavo pirmojo laipsnio diplomą. Nuo to laiko prasiidėjo plati jo, kaip koncertų atlikėjo, veikla.

Graikų pianisto talentui yra būdingas didelis muzikalumas, emocijų gilumas, kuris derinasi su didele laisva virtuozine technika.

Nepaisant sunkios fizinės ligos — pianistas yra neregys nuo pat gimimo dienos — G. Temelis puikiai valdo techninį aparatą ir nepaprastai subtiliai jaučia erdvę klavirtūroje.

Koncerto, įvykusio Valstybinės filharmonijos salėje sekmdienį, spalio 2 d., programa buvo sudaryta iš Šopeno ir Bethoveno kūrinių.

1936 metais G. Temelis balgė Paryžiaus konservatoriją įžymios prancūzų fortepijono mokyklos atstovės, puikios pianistės ir pedagoginio profesoriaus Margaritos Long klasėje ir gavo pirmojo laipsnio diplomą. Nuo to laiko prasiidėjo plati jo, kaip koncertų atlikėjo, veikla.

Graikų pianisto talentui yra būdingas didelis muzikalumas, emocijų gilumas, kuris derinasi su didele laisva virtuozine technika.

Nepaisant sunkios fizinės ligos — pianistas yra neregys nuo pat gimimo dienos — G. Temelis puikiai valdo techninį aparatą ir nepaprastai subtiliai jaučia erdvę klavirtūroje.

Koncerto, įvykusio Valstybinės filharmonijos salėje sekmdienį, spalio 2 d., programa buvo sudaryta iš Šopeno ir Bethoveno kūrinių.

1936 metais G. Temelis balgė Paryžiaus konservatoriją įžymios prancūzų fortepijono mokyklos atstovės, puikios pianistės ir pedagoginio profesoriaus Margaritos Long klasėje ir gavo pirmojo laipsnio diplomą. Nuo to laiko prasiidėjo plati jo, kaip koncertų atlikėjo, veikla.

Graikų pianisto talentui yra būdingas didelis muzikalumas, emocijų gilumas, kuris derinasi su didele laisva virtuozine technika.

Nepaisant sunkios fizinės ligos — pianistas yra neregys nuo pat gimimo dienos — G. Temelis puikiai valdo techninį aparatą ir nepaprastai subtiliai jaučia erdvę klavirtūroje.

Koncerto, įvykusio Valstybinės filharmonijos salėje sekmdienį, spalio 2 d., programa buvo sudaryta iš Šopeno ir Bethoveno kūrinių.

Pirmojoje koncerto dalyje — keturi Šopeno preludai, baladė lia be mol mažor ir sonata si minor.

Preludai buvo atlikti geru techniniu lygiu, skambėjo poetiškai ir turiningai. Techniniu atžvilgiu įspūdingai buvo atliktos ir baladė, ir sonata. Tačiau čia reikia pažymėti, kad baladėje ir pirmoje sonatos dalyje atlikėjas šiek tiek susizavėjo technika ir iš dalies paaukojo jai kai kurias lyriniai-epiškas vietas. Puikiai skambėjo lėtoji sonatos dalis ir finalas.

Antrojoje dalyje buvo atliktos dvi Bethoveno sonatos — do diez minor ("Mėnesienos" sonata) ir fa minor ("Apasionata"). Abi sonatos buvo atliktos rimtų akademinų lygiu ir dideliu techniniu tobulumu.

G. Temelis parodė didelį įsigilimą į kompozitoriaus sumanymą ir puikų stiliaus pajutimą, kas leido jam vienu metu atlikti dviem dalyse tiek įvairius pagal stilių bei turinį kūrinius.

Bisui pianistas labai poetiškai atliko Šopeno "Lopšnį" ir nokturną, o taip pat puikiu techniniu meistriškumu paskambino du go etiuodus ir valsą.

Georgos Temelis susilaukė labai didelio ir pelnyto pasisekimo. Graikų pianisto koncertas yra žymus įvykis Vilniaus pastarojo męto kultūriniam gyvenime.

Prof. J. Ginzburgas Lietuvos TSR nusipelnę meno veikėjas

35.000 Krepšininkų

Mėtimas — ir 350 krepšinio kamuolių vienu metu lekia į didžiulį krepšį. Šitaip užbaigė savo pasirodymą Lietuvos sportininkai pernai Maskvoje įvykusiam Visasąjunginiam fizkultūrininkų parade, susilaukdami audringų plojimų tribūnose. Radijo komentatorius paaiškino: "Krepšinis — populiariausias žaidimas Lietuvoje." Prireiktų milžiniško krepšio, jeigu visi Lietuvos krepšininkai mestų į jį nors po vieną kamuolį: respublikoje yra 35 tūkstančiai krepšininkų.

Kiekviena tauta turi savo mėgiamą sportinį žaidimą. Kuriam nors maskviečiui arba tibilisiečiui pasirodys keista, kad Vilniuje ar Kaune tame stadione, kur vyksta futbolo rungtynės, tribūnos ne visada pilnos žmonių, o krepšinio varžybos visuomet susilaukia didžiulės daugybės žiūrovų.

Važiuoji po Lietuvą ir iš vienos nesuskaitomų kalvų viršūnės matai: tai sen, tai ten žaidžiama krepšinį. Žaidžiama mokiniai tarp pamokų, darbininkai pietų pertraukos metu, laisvi po pamainos traktoringai.

Nedideliame Pilviškių miestelyje mes užtikame žaidžiant krepšinį trijose aikštėse: dvi — mokykloje ir viena — Komjaunimo vardo kolūkyje. Šioje žemės ūkio artelėje krepšinio sekcija suėdėda iš 25 žmonių, o mokykloje krepšininkai... vis! Net mažiukai, pirmos klasės mokiniai, turi savo komandas. Krepšiai prikalti tiesiog prie klėčių ir namų sienų, prie stulpų. Atsikelia koks mažylis ir nuo pat ryto pradeda gimnastikos mankštą — treniruojasi taikliai, "snaiperiškai" mesti kamuolį į krepšį.

Mums teko matyti, kaip žaidė ketvirtoji "A" klasė. Mažasis teisėjas Juozas Nolius taip dažnai įspėjinėjo, žaidėjai taip greitai keitėsi, kad varžybose turėjo galimybę dalyvauti visa klasė. Bet teisėjo — ketvirtojo teisėjavimą sekė dar vienas teisėjas, kuris taisė jo klaidas, — mokytojas Antanas Stanulis. Kū

no kultūros mokytojas, pirmosios kategorijos teisėjas Stanulis — sportinio darbo įkvėpėjas Pilviškuose. Šitaip, beje, visur Lietuvoje: svarbiausias sportinio darbo organizatorius — mokyklos mokytojas, pagrindinis šio darbo centras — mokykla. Ir, tur būt, kaip tik todėl, kad krepšinis — būtinasis kūno kultūros pamokos, fizkultūrinio vaikų auklėjimo elementas, šis žaidimas respublikoje yra toks populiarus.

Vaikų krepšinis turi respublikoje ne tik savo praktikų, bet ir savo teoretikų. Panevėžyje dėsto mokykloje sporto meistras Vilius Variakojis. Jis parengė išsiaiškintą "mažą krepšinio" sistemą, kuri dabar plinta visoje Lietuvoje. "Mažajame krepšinyje" žaidimas vyksta be žiedo. Vaikai visada siekia visų pirmą rezultatą: mesti. O Variakojis moko juos vesti kamuolį — perdavinėti, apvedžioti, apsisukti, daryti judesius, atitraukiančius priešininko dėmesį, — žodžiu, moko juos žaidimo pagrindų. Nedidelis Panevėžys išugdė išsiaiškintą putkių žaidikų, kurie yra respublikos rinktinės sudėtyje. Tai — sporto meistrai Matačiūnas, Balakauskas, Sargūnas, Žičkus.

Suaugusiųjų, "didžiojo krepšinio" centras — Kaunas. Ten gyvena TSRS rinktinės komandos žaidėjai Stepas Butautas, Justas Lagunavičius, Kaz. Petkevičius, Vincas Sercevičius, Algirdas Lauritėnas, Stasys Stonkus. Mieste yra didžiausias TSR Sąjungoje žiemos krepšinio stadionas, kurio tribūnose telpa septyni tūkstančiai žiūrovų. Kauniečiai ne kartą yra laimėję pirmąją vietą visasąjunginėse varžybose.

Iki Lietuvos prisijungimo prie Tarybų Sąjungos vietiniai krepšininkai turėjo visiška kitą žaidimo stilių. Jie laikėsi tuomet Vakarų Europoje priimtos "zoninės" gynybos taktikos, kurios sąlygomis žaidėjo aktyvumas yra apribotas tam tikra aikštelės zona. Buvo atiduodama pirmo-

DUBYSA

Dubysa — dešinysis Nemuno intakas. Tai viena iš gražiausių Lietuvos upių.

Dubysos vardas istoriniuose dokumentuose minimas nuo XIV šimtmečio. Tuo metu Dubysos pakraščiai buvo kryžiuočių terijimo objektas. Apsigynimui nuo priešų upės pakraščiuose yra buvusios ista-pilakalnių sistema: pradedant Bubių piliakalniu aukštupyje ir baigiant Seredžiaus Palemono kalnu. Apylinkės buvo apaugusios neįžengiamomis giriomis, kurios lyg siena trūkdė kryžiuočių armijoms.

Dubysos tyrinėjimų pradžia yra susijusi su senąja Ventos-Nemuno kelio problema. Ventos-Nemuno perkasą statyti buvo galvojama XIX šimtmeptyje. Padalinus senąją Lietuvos-Lenkijos valstybę, Vokietijai atiteko didelių upių — Nemuno ir Vyslos žiotys, ir jie laikė savo rankose visą Rusijos eksportą tomis upėmis. Klotos upės laivybai buvo nepatogios dėl slenkščių. Dėl to 1825 metais carinė vyriausybė patvirtino projektą, pagal kurį, sujungus Ventos - Dubysos upių aukštupius, galima būtų pasidaryti vandens keltą į Baltijos jūrą aplenktai Prūsiją. Lėdyninė rina (Kurtuvėnų slėnis) buvo patogiausia vieta perkasui. Perkasas turėjo būti 15 kilometrų ilgumo. Darbai vyko slapta. Čia dirbo keli pulkai kareivių. Venta buvo tiesinama, gilinama, o Dubysos aukštupys nuo Bubių iki Kražantės žiočių buvo visas pakeistas perkasu dešiniajame upės pakraestyje. Ventoje ir Dubysoje laivams keltis buvo įrengiami šluozai. Kanala vandeniu maitinti turėjo Rekyvos ir Kurtuvėnų apylinkės ežerai. Šiuos darbus nutraukė 1830 metų suklimas. Didelė dalis įrengimų tada buvo sunaikinta.

Dubysos versmės — ties Dzidiškių kaimu, už trijų kilometrų į pietus nuo Šiaulių. Dubysos vardą upės vadinama tik nuo Reizgių (Balniaus) ežero. Dubysos ilgis šiaurės į pietus yra 140 kilometrų. Upė teka po Bubių, Padubių, Lyduvėnų, Ariogalą. Į Nemuną ji įsilieja ties Seredžiumi. Dubysa turi apie 20 varinių intakų. Didžiausias iš jų — Kražantė. Jis beveik du kartus ilgesnis už patį Dubysos aukštupį.

Baseino plotas siekia 2071 kvadratinį kilometrą. Jo paviršius yra mažai kalvota lyguma, išskyrus į vakarus išsikišusią Kražantės intako baseino dalį, kur reljefas yra smarkiai raižytas. Nuo pat Reizgių ežero Dubysos slėnis įgauna "U" raidės pavidalą su 20-35 metrų aukšėto slaitais. Jo papėdėje vingiuoja upė. Dubysos tėkmės kryptis nesutampa su orografiniais

nybė lėtam žaidimo tempui: jis buvo laikomas organiskau būdingu lietuvių temperamentui.

Dabar Lietuvos krepšininkai savo temperamentu, savo aktyvumu gali lygintis su stipriausiųjų TSRS komandų krepšininkais. Įsivainę bendrąjį tarybinį žaidimo stilių, kaniečiai, ir pirmiau pasižymėję puikiu įvairių technikos metodų panaudojimu, pateko į geriausių Sąjungos krepšininkų tarpą.

Vykstant dviejų geriausių komandų rungtynėms, tribūnose ne kartą pasigirsta plojimai. Žiūrovai čia nusimantantys — beveik visi patys žaidėjai. O per pertrauką ištuštėjusių aikštelių išbėgo jaunieji krepšinio mėgėjai, ir įdomu buvo matyti, kaip jie, pabrėždami tai, kad nededa didelių pastangų, beveik nesitaikydami, tiksliai mėčiojo kamuolį į krepšį.

Taip, krepšinis Lietuvoje tapo visaliaudiniu žaidimu.

I. A.

nuolydziais. Aukštupyje, netekdama nuo žemalčių aukštųjų rytinio slaito, ji netekla Vidurio lygumos link, bet lėdžiiasi aukštųjų slaitu į pietus. Pradedant nuo Lyduvėnų, Dubysa nepasuka į pietvakarius nuolydzio kryptimi, bet pakrypsta į pietryčius. Taip atsitinka dėl to, kad upė teka giliame slėnyje. Dubysos slėnis trijose vietose perkerta galinių morenų kalvas: aukštupyje — žemiau Padubysio, viduryje — ties Lyduvėnais ir žemupyje — ties Ariogala.

Vidutinis upės nuolydis siekia 81 centimetrą į 1 kilometrą. Toks didelis nuolydis užtikrina geras sąlygas naudoti upės energiją veikli hidroelektriniams įrenginiams.

Nors Dubysa negili, bet baidarėmis be kliūčių jau galima plaukti nuo Bubių. Šiaurės slėnis ir aukšti slėnio slaitai, vietomis apaugę miškais, yra nepaprastai gražūs. Todėl turistinė kelionė šia upė yra įdomi ir darbo žmonių mėgiama.

Ne tik gražios, bet ir turtingos yra Dubysos apylinkės. Tarybinės santvarkos metais čia susikūrė kolūkiai diena iš dienos vis stiprėja ūkinio-ekonominiu atžvilgiu. Šiaulių rajono "Raudonosios liepos" žemės ūkio artelė savo lėmimis at Dubysos pasistatė hidroelektrinę. Elektros energija dabar ten panaudojama lentoms pjauti, plytomis gaminti o taip pat gyvulininkystės fermose. Antroji elektrinė išaugo Kušeliškėse. Jo energija tiekiami Raseinių miestui. Be to, prie Dubysos pastatyta keliolika vandens malūnų. Artimiausias malūnas ant Dubysos iškilus naujos elektrinės, kurios padės pilnutinai išnaudoti Dubysos vandens resursus, elektrifikuos aplinkinius kolūkius.

Daug įžymių pirmųjų gyvenamųjų dirba Dubysos apylinkėse. Jų tarpe Pabaltijo respublikų žemės ūkio darbuotojų pasitarimo dalyvis — Seredžiaus MTS V-os traktorinės brigados traktorininkas E. Pesys, žymiai viršijantis gamybinės užduties, Vilkijos rajono Černiachovskio vardo kolūkio kareivių melžėjos pirmūnės Mikalaukaitė, Liukaviečių ir daug kitų.

Sparčiai keičiasi šiose apylinkėse kultūrinis darbo žmonių gyvenimas. Kolūkiuose veikia dešimtys klubų, skaitlyklų, bibliotekų, vidurinių septynmečių mokyklų. Kolūkiečių mokyklų. Kolūkiečiai aktyviai dalyvauja meninė saviveiklos rateliuose. Gražiomis saulėtomis dienomis sveikiečiai dažnai surengia koncertus, pasilinksmimus prie upės, gražios gamtos prieglobstyje.

V. Ilevičiov

Lawrence, Mass.

Regiamas šaunus banketas Maple Parko uždarymui šiam sezonui. Banketas įvyks lapkričio 26 d., 7 val. vak. Tū bus šeštadienis.

Kviečiame visus atsilankyti nes gerai žinote, kad tie, kurie Maple Parko banketuose nedalyvauja, tai vėliau galės būti Bulys skanių valgių, taipgi šiek tiek iki vėlumo.

Kviečiame lietuvius ir apylinkės miestų atvykti banketa.

—

Teško kalbėtis su Jonu Karsonu. Paaiškėjo, kad jo žmona sėrga — ligoninėje randasi jau apie pora mėnesių. Gerai būtų, kad tie, kurie išgaila, J. Karsonui paaukotumėte po dolerį kitą, nes jo padėties sunki. Adresas: 14 Madison St., Lawrence, Mass.

S. Penkauskas

(Apie rinkimus apleidome kadangi nebuvo pažymėta kada jie įvyks. — Redakcija)

BINGHAMTON, N. Y.

Katryna Juozapaitienė dėkoja visiems ir visoms, kurie ją ligoninėje aplankė, kurie suteikė dovanėlių, bei kuo kitu pasitaravo. Ji dėkoja: A. ir J. Žemaičiams, O. Gudauskaitėi, Antanui Chernai ir jo dukrai Genei ir sūnui Algirdui, Mrs. Petrauskienėi, Mrs. A. Chernai, J. ir Z. Krauskams, J. ir M. Stroliams, J. ir B. Skrebams, Kaminskaams, M. Tamosiūnienei, A. ir J. K. Navalinskams, Evai Chekanauskienėi, B. Zmitraitėi, Motery Klūbui, Mr. ir Mrs. Slesser, seselei A. Žemaitienei, Bargai, J. ir K. Vaidėkauskams, Onai Wellus, Paulinai Bakšienei, St. Bagdonui, A. Garviekiui ir kitiems. Dėkoja visiems iš širdies.

Josephine

Redakcijos Atsakymai

Pregresui. — Du straipsnius gavome, sunaudosime prie pirmos progos. Džiaugiamės kad draugas sveikata.

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAIŠ DAINAVOS KOLŪKIUOSE

A. Baltrušas

Laukiame daugiau sveikinimų ir paramos

Lietuvių Namų Bendrovės šerinininkų metinis suvažiavimas įvyks šeštadienį, lapkričio 26 d., Liberty Auditorijoje, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Visi šerinininkai laiškais pakviesti jame dalyvauti. Bet aišku, kad visi negalės dėl vienokių ar kitokių priežasčių dalyvauti. Tie, kurie negalės asmeniškai dalyvauti, turėtų tuojau išpildyti savo palydijimus (proxy) ir Centran pasisūti.

Tiesa, jau nemažai išpildytų palydijimų gavome. Bet dar daugelis tų, kurie suvažiavime nedalyvaus, nežinia kodėl, delsia, dar neprisiūnia savo palydijimų. Nieko nelaukę tai padarykite.

Kartu laukiame daugiau sveikinimų ir finansinės paramos, kuri šiuo metu labai reikalinga.

Pagerbė mirusį brolių Alfonso Valangevičių

Tamas, Jonas, Vladas ir Simonas Valangevičiai ir sesuo Bagnia Špokienė gražiai pagerbė savo brolių Alfonso Valangevičių, mirusių 1954 metų sausio 10 d. Pamokėdami šimtine, ir išleisti į Lietuvos Kultūrinio Centro garbės narius. Taipgi pridavė jo paveikslą, kuris bus Centre ant sienos iškabintas.

Šiuo metu jau randasi 20 mirusių garbės narių. Bet ne visų mirusių turime paveikslus. Kurių paveikslus turime, tie iškabinti ant Centro sienos.

Suteikė finansinę paramą

Sekami su suvažiavimo sveikinimais pridavė ir gražių dovanų:

Elizabethietė \$25.00.
P. Dennis, Clifton, N. J., \$10.00.

Petras Višniauskas, Brooklyn, N. Y., \$10.00.

J. Vinikaitis, Woodhaven, N. Y., \$10.00.

V. Deksnys, Stamford, Conn., \$20.00.

P. ir A. Mickevičiai, Cranston, R. I., \$2.00.

B. Patrijotė, Bedford, Mass., \$5.00.

V. Kancevičius, Haverhill, Mass., -5.00.

F. Gardas, New Britain, Conn., \$2.00.

Ant. Orentas, Brockton, Mass., \$2.00.

Laukiame daugiau sveikinimų. Aukotojams širdinkai ačiū.

Visais Lietuvių Namų Bendrovės reikalais prašome rašyti sekamai:

Liberty Auditorium,
110-06 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.

LNB VALDYBA

Japonijos parlamento delegacija kalbėjosi su Bulganinu ir Chruščiovu

Aš manau, kad jūsų susitikimai su tarybiniais žmonėmis, šiandieninis mūsų susitikimas ir tolesnė veikla mūsų tautų suartėjimo ir savitarpio supratimo kryptimi gali tarnauti bendram kovos už taiką ir draugiškų santykių stiprinimą reikalui. Bet tam reikia likviduoti formalias kliūtis. Mes su Jumis draugiškai vedame pokalbį, o esame karo stovyje. Vadinas, tai yra dešimtmetinės praeities liekana. Likviduokime šį formalumą, sudarykime taiką ir bendromis pastangomis stiprinkime draugiškus santykius.

Baigdamas pasikalbėjimą, prašau perduoti mūsų geriausius linkėjimus japonų tautai, linkėjimus sėkmingai vystyti ekonomiką, kultūrą bei materialinę gerovę, ir, svarbiausia, ko laukia ir apie ką svajoja pasaulio tautos, kad jos nepergyventų tokios tragiškos padėties, kurią pergyveno šiame kare japonų tauta, kai viršum Japonijos miestų Chirošimos ir Nagasako sprogo baisiosios atominės bombos.

Mes linkime, kad tarp mūsų tautų amžinai klestėtų taika ir geri santykiai, naudingi abiem tautoms — japonų tautai ir tarybinei liaudžiai.

Bulganinas. Ar Jūs patenkinti, ponai, draugo Chruščiovo atsakymais į jūsų klausimus?

Bulganinas. Aš labai džiaugiuosi, kad draugo Chruščiovo paaiškinimai Jus patenkino. Džiaugiuosi todėl, kad visa tai, ką čia pasakė drg. Chruščiovas, yra Tarybinės vyriausybės ir tarybinės liaudies nuomonės išraiška.

Delegacijos narių šūksmai. Visiškai.

Bulganinas. Aš labai džiaugiuosi, kad draugo Chruščiovo paaiškinimai Jus patenkino. Džiaugiuosi todėl, kad visa tai, ką čia pasakė drg. Chruščiovas, yra Tarybinės vyriausybės ir tarybinės liaudies nuomonės išraiška.

Delegacijos narių šūksmai. Visiškai.

Bulganinas. Aš labai džiaugiuosi, kad draugo Chruščiovo paaiškinimai Jus patenkino. Džiaugiuosi todėl, kad visa tai, ką čia pasakė drg. Chruščiovas, yra Tarybinės vyriausybės ir tarybinės liaudies nuomonės išraiška.

Delegacijos narių šūksmai. Visiškai.

Bulganinas. Aš labai džiaugiuosi, kad draugo Chruščiovo paaiškinimai Jus patenkino. Džiaugiuosi todėl, kad visa tai, ką čia pasakė drg. Chruščiovas, yra Tarybinės vyriausybės ir tarybinės liaudies nuomonės išraiška.

biausia — nebuvo kuo tuo metu gyvulių šerti.

— Išduok fermom grūdų iš sėklos fondu, — paliepė sandėlininkui naujasis pirmininkas.

— Iš sėklos? Tai kas bus pavasarij?

— Jei meikės, skolinsim. O gyvulių dvasinti badu aš neleisiu!

— Matai koks!... — gūžčiojo pečiais kolūkiečiai. — Pasiskolinti tai nesunku. Tik kad skola — ne žaizda, neužgis pati... Ech, jaunam tai ir marios iki kelių...

Kolūkio pirmininkas V. Čebatoras amžium gal ir atrodo

jaunas, bet vadovavimas kolūkiui — jam ne naujiena. Dar prieš penkeris metus jis buvo išrinktas valdybos pirmininku gimtajame užmumunės kolūkyje, dabar priklausančiame Veisiejų rajonui. Ten pradžia irgi nebuvo lengva. Bet Čebatoras jau tada suprato: svarbiausia — žmonės. Ne pagal gražų žodį, malonų apypnį, bet pagal dalykines savybes jis vertino kolūkiečius ir, pritarus valdybai, skyrė juos laukininkystės brigadininkais, kiulininkėmis, melžėjomis. Dirba gerai, sąžiningai, iš širdies — vadinas, galima pastikėti tokiu žmogumi. Ir taip

per trejus metus Čebatoras tvirtai pastatė ant kojų gimtąjį savo kolūką. Dvejus metus po to dirbo partinį darbą. Patirtis, žinios, mokėjimas suprasti ir įvertinti žmones padėjo naujam pirmininkui ne tik išsikvoti autoritetą "Tarybinio artojo" kolūkyje, bet ir sucementuoti pačią artelę, nugalėti atsilikimą. (Bus daugiau)

Jei Tamsta dar neprumeruoji dienraštį Laisvę, tu tuojau užsisakykite. Jis kasdieną atneš jums į namus svarbiausias žinias iš viso pasaulio.

Laisvės Vajus Gavimui NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Prasidėjo 1-ąją Dieną Spalio ir tęsis iki Sausio 1 d., 1956

Visus apšvietą ir dienraštį Laisvę branginančius žmones kviečiame į talką gavimui naujų skaitytojų. Prašome stoti į kontestą iš pat pradžių vajaus. Prašome pasidaruoti taip, kad visi jūsų draugai ir pažįstami prumeruotų LAISVĘ.

Kontestantams Yra Skiriamos Pinigais Sekamos Dovanos:
1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20,
7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Prašome visų Laisvės skaitytojų padėti savo kolonijų vajininkams gauti naujų skaitytojų, padėkite jiems laimėti vieną iš aukščiau nurodytų dovanų. Kalbinkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti Laisvę.

Visų Esančių Laisvės Skaitytojų Prašome Gauti Nors Po Vieną Naują Skaitytoją

Kuriems aplinkybės nedaleidžia dalyvauti konteste, tai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajaus. Kadangi yra daug vajininkų, kurie gauna po keliolika skaitytojų, tai po vieną, aišku, gali gauti kiekvienas asmuo. Pasirūpinkite tuom taip labai svarbiu reikalu.

Užtikrinkim Laisvės gyvavimą 1956 metams

Visuose lietuvių centruose prašome organizacijų veikėjų ruošti pramogas Laisvės paramai. Su įėjimais už prenumeratas, uždariais nuo parengimų ir aukomis turime savo dienraščiu sukelti tinkamą budžetą išsilaukymui 1956-ais metais.

Stokite į Eiles Laisvės Prietelių

Nuolat dirbantieji ir apšvietą branginantieji asmenys yra prašomi stoti į Laisvės Prietelių eiles, prisidėti su \$50 į metus išlaukymui Laisvės dienraščiu. Galite mokėti po \$5 į mėnesį iki sumokėsite visą \$50. Kuris neįgalas įstoti į Laisvės Prietelių eiles, au kokite kiek išgalėdami. Visokia parama dienraščiu bus labai įvertinta. Rūpinkimės visi, kad išlaukyti dienraštį.

Laisvės vajus yra reikalas visų apšvietą branginančių žmonių

Tuojau stokime į darbą verbavimui naujų skaitytojų, rinkime aukas ir ruoškime pramogas sukėlimui Laisvei budžeto 1956 metams. Kurie negali prisidėti darbu ir gerai pasilaiko finansiniai, tai jie turėtų stambesnėmis dovanomis paremti Laisvę.

Rašydami vajaus reikalais adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

2,100 Wilson darbininkų atsiėmė paskutinę algą

Praėjusį penktadienį, spalio 28 d., 2,100 Wilson kompanijos darbininkų atsiėmė paskutinį čekius. Jie kompanijai nebereikalingi, kadangi savo skerdyklas iškėlė kitur.

Tiesa, jų čekiai kiek didesni už paprastą savaitės algą. Sulyg kompanijos kontraktu su CIO United Packinghouse Workers of America, kompanija atleisdama darbininką turi mokėti taip vadinamą "severance pay" (atleidimo mokestį). Pavyzdžiui, vienas darbininkas, Arter Harris, dirbo toje įmonėje 14 metų. Jis "severance pay" gavo \$775.-44. Rūkytos mėsos departamente dirbant jo algą buvo \$1.86 1/2 c. į valandą. Savaitinės algos jis parsinešdavo \$73.10, išėmus visus taksus.

Arter Harris, 5257 Pairie Ave., yra 52 metų amžiaus. Jis gavęs paskutinį čekį šiaip nusiskundė:

"Labai skaudu netekti darbo išdirbus 14 metų. Tai reikia daugiau negu darbo netekimą. Kaip šeimos galva aš netenku apsaugos... apdraudos, pensijos teisių, ligoninės priežiūros (hospitalization), seniority teisės ir, pagaliau, darbo."

Harris sako ieškosias darbo kitur, bet... "tas amžiaus klausimas."

Unijos direktorius Charles A. Hayes sako, kad daugumai atleisti darbininkų gavimas naujų darbų bus rimta problema, nes 70 nuošimčių jų yra virš 40 metų amžiaus. Kas penktas darbininkas yra moteris.

Wilson Local 25 CIO-UPWA prezidentas buvo Joseph Zabritsky, lietuvis. Tai nuoširdus ir pasišventęs uni-jistas. Jis sako, kad tik maža saujelė aukščiau išsilavinusių darbininkų gavo darbus kitur. Bet per šias kelias savaites dar 275 Wilson darbininkų atsiims paskutinį čekius ir atsidurs bedarbių eilėse.

Wilson kompanija nekrepė atydos į mero Daley raginimą palikti skerdyklą Chicagoje. Jos pelnas jai stovi pirmoj vietoj.

IS LIETUVOS

Lenkijos Liaudies Respublikos filmų festivalis

VILNIUS. — Lenkijos Tarybų Sąjungos draugystės mėsosio proga TSRS Kultūros ministerija rengia nuo 1955 metų spalio 3 d. iki 9 d. Maskvoje, Leningrade, Kijeve, Minske ir Vilniuje Lenkijos Liaudies Respublikos kinofilimų festivalį.

Lenkijos filmų festivalis bus iškilmingai atidarytas spalio 3 d. Maskvos Kino namuose. Bus parodytas filmas "Vilties valanda." Šį filmą numatyta demonstruoti visuomeninėse peržiūrose Centrinuose meno darbuotojų namuose ir Centrinuose žurnalistų namuose.

Festivalio metu taarybiniai žiūrovai pamatys kinoteatru ekranuose naujus lenkų menininkų filmus: "Karta," "Karijera" ir ankstesnių metų gamybos filmus: "Gyvenimo keliai," "Po Frigijos žvaigždė," "Penketas iš Barsko gatvės," "Sopeno jaunystė" ir dokumentinį filmą "Varšuva."

Dalyvauti Lenkijos Liaudies Respublikos kinofilimų festivalyje į Tarybų Sąjungą atvyks Lenkijos kino veikėjų grupė.

Būdami TSR Sąjungoje, Lenkijos kino veikėjai susitiks su tarybinės kinematografijos kūrybiniais darbuotojais, susipažins su kinostudijomis. Iykyk Lenkijos kino darbuotojų susitikimai su tarybiniais žiūrovais.

Washingtonas. Senatorius Kefauveris sako, kad Amerika turėtų parduoti ginklų Izraeliui.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Pagerbs teisiamą kovingą moterį

Marion Bachrach paskilbo tuo, kad ji rašė, kalbėjo ir veikė darbininkų gerovei. Ji tuo pačiu ir prasikalto. Buvo areštuota ir 1952 metais teisiamą kaip prasižengusi Smitho Aktui.

Tuomet ji sirgo, pergveno sunkią operaciją pagalbai nuo vėžio. Jos apgynėjams pavyko jos bylą atjungti nuo grupės kitų teisiamųjų darbininkų vadų komunistų. Tačiau dabar Teisidarybės departamentas ją traukia į antrąjį teismą.

Vienok daugeliui žymių amerikiečių ir minioms darbo žmonių jinai ne prasikaltė, o verta pagarbos.

Štai buvęs kongresmanas John T. Bernard specialiai atvyks net iš Chicago dalyvauti jai pagerbti ruošiamame pobuvyje lapkričio 19-a, Great Northern Hotel, 118 W. 57th St., New Yorke. Ten taipgi kalbės rašytoja Shirley Graham, žymioji visuomenininkė - švietėja Mary Van Kleeck.

Harris sako ieškosias darbo kitur, bet... "tas amžiaus klausimas."

Rado mirusius

Buvusių pasaulinių fery srityje praėjusį ketvirtadienį auto mašinoje rado porą mirusių jaunu žmonių. Menama, kad jie yra Everett Carter, 23 m., ir Dianne Thrasher. Abu pasipuošę balniais rūbais.

Laikiniai nustatyta, kad jie netyčia užduso, kai paliko motorą einantį, o langus uždarytus.

LAISVĖS KONCERTAS

Dienraščio Laisvės koncertas įvyko visuotinai skėrin-gas: programa įspūdinga, publi-kos gausiai, atsiliepiamas Laisvės reikalui duosnus.

Apie koncertą plačiau bus sekamos laidos.

Williamsburgietė Mrs. Altman buvo pašaukta į teismą už atsivedimą į butą 3 kačių ir 2 šunų. Jos kaimynai, 412 S. 5th St. namo gyventojai, apsiskundė teisme, kad Altmanienės "šeima" jiems "nosij suka."

Apdegė drabužių valymo įstaigos savininkas Waldman savo darbavietėje, 463 New Lots Ave.

Brooklyne prie 9 ligoninių dabar veikia klinikos pagalbai arthritis ligonių.

Brooklyne areštuotas vienas daktaras kaip davinėtojas falšyvv receptų gavimui narkotikų.

Nuteisto mirtin kaip žmogžudžio Roche nužudymas vėl atidėtas, kad jis galėtų liudyti Pfefferio teisme.

Isaac Harris, gyvenęs 444 Bloomingdale Road, Pleasant Plains, Staten Island, šiomis dienomis minėjo savo 105 metų sukaktį.

Egipto spauda sako, kad Egiptas turėtų neprileisti, kad britai po tokia priedan-gas pasilikty Suezio srityje.

Washingtonas. Senatorius Kefauveris sako, kad Amerika turėtų parduoti ginklų Izraeliui.

ORAS NEW YORKE Šalta, apsiniaukę.

Adomas Mickevičius

Tarp senos pilsudskinės Lenkijos šoviniščių ir Lietuvos taip vadinamų tautininkų ėjo nepalaujami ginčai apie Adomą Mickevičių. Ir vieni ir kiti jį savinisi. Lenkai ir Lietuvoje gyvenantieji lenkomanai kartoją, kad lenkiškai rašęs Mickevičius buvo lenkas, o lietuviškiieji šovinistai be atodairos jį savinisi, kadangi jis gyveno ir rašė Lietuvoje ir Lietuvą skaitė savo tėvyne.

Tarp dabartinės liaudiškos Lenkijos ir tarybinės Lietuvos to ginčo nėra. Abi pusi pripažįsta istorinę tiesą, kad Mickevičius artimas abiem šalim: jis gyveno Lietuvoje, giliai mylėjo Lietuvą ir ją vadino savo tėvyne, bet jis rašė lenkų kalba, lenkiškas žodis jam buvo nuosavesnis negu lietuviškas (nors jis kiek nors ir lietuviškai mokėjo) ir jo kūryba vyriausiai yra lenkų literatūros dalimi.

Kokiu būdu Mickevičius vienu metu galėjo būti ir Lietuvos ir Lenkijos patrijotu, lokie buvo jo santykiai su tuometinės Rusijos rašytojais, kokią bendrai buvo tuometinė Lietuva ir jos santykiai su laimynais bielorusiais ir rusais, ką Mickevičiaus palikimas reiškia mums, lietuviams —tai vis įdomūs klausimai, kurie turi didelę svarbą.

Ateinantį sekmadienį, lapkričio 20-a, rašytojas Rojus Mizara skaitys paskaitą apie Mickevičių ir tuometinę Lietuvą. Tai taipgi bus Mickevičiaus mirties 100 metų sukakties paminėjimas, kuris plačiai minimas visame pasaulyje.

Apart pačios paskaitos bus deklamuojami Adomo Mickevičiaus eilėraščiai. Paskaitą rengia Lietuvių Meno Sąjunga. Pradžia 2:30 popiet.

Naujasis rendoms nuostatas

Miestinėje komisijoje dabar svarstomas dar pernai pasiūlytas naujo gyvenamiams namams nuostato projektas, vadinamas Multiple Dwelling Code.

Tam kodeksui metmenys buvo pasiūlyti 1954 metų lapkričio 16-a, tačiau nebuvo tuomet užgirtas nei atmetas. Dauguma jo punktų buvo priimtini rėndauninkų organizacijoms ir valdinėms įstaigoms. Bet savininkai buvo nepatenkinti. Sakoma, kad nepatenkintieji veikė ir daug ką tame plane pakeitė.

Miesto tarybos komisija vykdė viešą posėdį tuo klausimu. Dauguma dalyvių sudarė stambių savininkų kompanijų atstovai. Iš raportų ir diskusijų numatoma, kad naujojo nuostato reikalavimai būtų maždaug tokie:

Įvesti centrinį šildymą ir karštą vandenį visuose pertaismuose namuose, kuriuose tų patogumų dar nėra;

Uždrausti vartoti kerosininius šildytuvus visuose miesto namuose; uždrausti visokių aliejinių pečiukus daugmeniškaip apgyventuose namuose ir negyvenamuose pastatuose.

Padaryti takų nuolaidas savininkams, kurie įves žymius pagerinimus tarp 1955 metų kovo 1-os ir 1959 metų gruodžio 31-os.

Tačiau ten pat buvo įspėjimų, kad gali būti gyventojams uždėti pernelyg aukšti rendų pakėlimai. Kai kurie savininkai pelyntys dvejojai: takų nuolaidomis ir rėndomis.

Šildymas buto gasu numarino jaunuolę

Brooklyniečių jaunuolių pora tapo atrasti be sąmonės savo bute, 102 Third St., Gowanus srityje. Kai pribuvo gelbėtojai, 16 metų jaunuolė Mrs. Anna Montemarano jau buvo mirusi, o jos Angelo, 28 metų, dar tebebuvo gyvas. Tačiau pavojingai susirgęs.

Sako, kad juos pridusino blogai jungtas, kilnojamas iš vietos vieton gasinis šildytuvas. Juos abu atrado ant grindų, naktiniuose drabužiuose. Matomai, bandė gelbėtis, bet pavėlavo.

CHINCHILLAS Parduodu visas Chinchillas, kiek tik turiu, su nuostoliu. Eilu ligoninėn, reikia pinigų; 4 poros, gerai prižiūrimi, laukia mažiukų; pedigree. \$900. VI. 7-2297.

ORAS NEW YORKE Šalta, apsiniaukę.

New Yorke tebeveikia žmonių skirstymas

Kovojančios prieš skirstymą žmonių pagal rasę, tautinę kilmę ar tikybą organizacijos skelbia, kad New Yorko mieste skirstymas tebegyvuojia.

Public Education Association surinkti daviniai teigia, kad tebeskirstoma ir mokyklose neoficialiai, paskirstant miestą į distriktus. Paskiaia pagal tuos distrikthus nustatoma, kas į kurią mokyklą turi eiti.

Vaduodamosi minėtos įstaigos surinktais duomenimis, New Yorko Urban League pasiuntė miestinės švietimo tarybos prezidentui Silver atvirą laišką. Laiške ragina: Distrikthus-zonas nustatyti taip, kad mokiniai nebūtų skirstomi;

Leisti lankyti mokyklas už savo distrikto ribų; Kooperuoti su miestinių namų statybos ir bendrai miesto planavimo įstaigomis ta linkme, kad skirstymas būtų panaikintas.

Turėsime Helen Hayes Teatrą

Šiomet sukanka 50 metų, kai žymioji amerikietė aktorė Helen Hayes pradėjo vaidinti. O ji pradėjo vaidinti teturėdama tik penkeris metus amžiaus. Helen Hayes —gabi aktorė ir labai daug dirbo scenoje — visą gyvenimą ji ten dirbo.

Dėl to vienas New Yorko teatro pastatų bus pavadintas Helen Hayes vardu. Iki šiol tas teatras buvo žinomas, kaip Fulton Theatre, 210 W. 46th St., Manhattane. Lapkričio 21 d. jis vadinsis Helen Hayes Theatre.

Pakeitė adresą

National Committee to Secure Justice for Morton Sobell persikėlė į naują vietą: 940 Broadway (kampas 22 St.), New York City. Telefonas: Algonquin 4-9983.

Šis komitetas, kaip žinia, darbuojasi tam, kad iškovoti naują teismą mokslininkui Morton Sobell, kuris šiuo metu įkalintas Alcatraz kalėjime Kalifornijoje.

Mirė žymus aktorius

Žymus newyorkiškas aktorius, Tom Powers, praėjusią savaitę mirė Kalifornijoje. Jis mirė nuo širdies smūgio, sulaukęs 65 metų amžiaus. New Yorke Powers vaidino keliose dešimtyse veikalų.

Mrs. Esther Alfert, 47 m., advokato našlė, rasta užsidusinusi gasu savo bute. Jos vyras mirė prieš porą savaičių.

Real Estate RIDGEWOOD

Naujas, 2 šeimų custom built namas. 2 dideli 5 rūmų apartamentai. Pilnai ištaisytas sklepas su laboratorija. Garadžius su pakeliamomis durimis. Virtuvė su futuramic spintomis. Įbudavotas pečius ir counter top burner. Didelė Hollywood stiliaus vonia su formica vanity sink ir slide door spintomis. Plasteruotos sienos, ažuolinės grindys, rankomis išdekoruoti rūmai; sliding door šešpos, custom styled venetian blind; karštas vanduo, geso sistema; misinginė plumerystė; aptvertas didelis plotas; užpakalyje sauliniai porčiai. Slate stogas (garantija raštu); jėjimas iš gatvės su apdengimu. Puikus daržas aplinkui. Daugelis kitų gerų įtaisymų, kurių, negalima čia suminėti. 4 1/2%, 25 m. mortgage visiems. Vieta—

Fresh Pond Rd. & 59th Drive Agentas Vietoje DAVENPORT 6-7368 (222-224)

Gerkite Arbatą Su Medum Apsisaugojimui Nuo Slogų

Bitininkas Koncius pristatė Laisvei didelį trokš medaus. Labai į laiką pataikytas dalykas. Užaina šalnos, širpus oras ir slogos pradeda kabintis į gerklę, į plaučius, išsivysto gripas, ir pasėka—plaučių uždegimas, kas gali reikšti mirtį.

Apsisaugojimui nuo to pavojaus reikia gerti arbatą su medumi. Pajutus nosyje persėjimą, reikia, išgėrus bent porą stiklų arbatos su medumi, anksti gulti. Poilsis reikalingas. Kūno sistemos valymui yra reikalinga gerti daug vandens. Priimniausias vandens gerimas yra arbatą su medumi.

Laisvės įstaigoje galite gauti medaus pusgalionais ir kvortomis. Kitur nesučiame, tik vietoje parduodame. Per Aido Choro koncertą galėsite įsigyti medaus, kiek tik kas norėsite.

Pusė Galiono \$2.50, Kvorta \$1.25

Moterų atyda

Sezonas jau prasidėjo. Artinasi galas metų ir antroji sezono dalis. Turime daug ko svarstyti ir nutarti šiame Moterų apšvietos klubo susirinkime. Tad visos narės esate prašomos dalyvauti.

Ivyks jau šį ketvirtadienį, lapkričio 17-a, 8 val., Liberty Auditorijoje.

Kviečiame ir ne nares. Valdyba

Arestavo kaip jaunuokų tvirkintojus

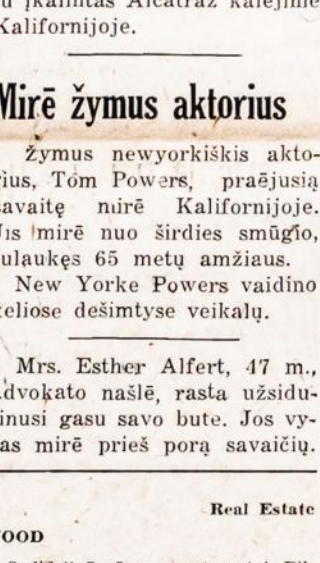
Massapequa policija areštavo to miestelio gyventojus brolius Hans ir Alex Meyer. Kaltina, kad jiedu viliojo į savo namus 57 Jackson Place jaunuolius berniukus ir mergaites. Išvilioję rodė jiems visokius pornografiškus paveikslus. O vėliau, prie to pripratę, patys tvirkino juos lytiniai.

Kaltinamieji abu jau pagyvenę — vienas 54, kitas 57 metų.

Flatlands srities gyventojai

Brooklyne reikalauja, kad Transit autoritetas duotų nemokamus transferus persėdimui iš subways į busus ir iš busų į subways tose vietose, kur namai toli nuo subway linijų. Skundžiasi, kad jiems kelionės yra per daug iškastingos.

Today's Pattern

9134 10-18 by Marjorie Martin

Pattern 9134: Misses' Sizes 10, 12, 14, 16, 18. Only one yard 54-inch for skirt and one yard 54-inch for weskit.

Užsakymą su 35 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio siųskite: Pattern Dept., 110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill 19, N. Y.

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTANAS LEIMONAS Savininkas 306 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Geras Patyres Barberis

MATTHEW A. BUYUS (BUYAUSKAS) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 426 Lafayette St. Newark 5, N. J. Market 2-5172

HELP WANTED-FEMALE

Namų Darbininkė. Great Neck. N. Y. Nuoširdus, nuosavas kambarys I. ranch namai. Visi modernūs įtaisymai. Lengvas virimas ir žiūrėjimas vaikų. Dienomis binkite nuo 9 v. ryto iki 5 v. LE. 5-0604 (218)

Namų darbininkė. Patyruši. Gausios nuosavos kambarys, gausi savo vonia. Motina dirba, 3 kai; puiki progą nuolatiniam bui tinkamai moteriškai. PO. 7-2973 (220)

VIREJA, patyruši. Katalikė. Bonijoj New Yorke, priemiesty, ri būti maloni ir bendradarbiauti. \$50 j savaitė. DA. 6-0868 (220)

HELP WANTED MALE

Reikalingas mašinistas, prie rėtikų ir itališkų rėtikų. Mėgštis suprasti pilną braižymą (drawing). Aukšta algą. CASARAGI FURNITURE 323 E. 65th St., N. Y. C. (220)

Vairuotojas. Mokantis diaper ice route. Veteranas, 22-28; Zinantis Brooklyną ir Queens. Rintis svarius vairuotojo laisvę \$66 po trumpo mokymosi periodo. EV. 7-4123 (220)

Porteriai! Porteriai! Ar jūs dirbtai dėl savęs? Ar jūs galėsite lyti langus, grūdus ir sienas, galima juos apdrausti, ar est patėmas, darbštus? Ar turite gerą silūmą jums; mokestis nuo laisvės: auto reikalingas, bet ne tinal. Rudy's, 43-47 46th St., L.I. (220)

Vyras. Mokantis sutaisyti elektromotorus, revidir. Su patyrimu. Nuolat. Gera algą. RO. 6-0917 (220)

Vyras. Mokantis išdeštyt divanus. Su patyrimu. Nuolatinis darbas. NEW ROCHELLE 2-1300, Ed. (220)

RAKANDŲ UZBAIGĖJAI Patyrę 5 dienu savaitė Gerai įrengta vieta Tel. White Plains 9-3679 (218)

Superintendent. 2nd Ave. (10 66th ir 67th Sts.). Du namai, 4 jiniai pečiai; 4 kambariai, be dos. Atlyginimas \$95 j mėnesį. SOVAK MANAGEMENT BU. 8-5291 (220)

TAISYMO MECHANIKAS. Mėgštis dirbti prie sulydinimo (welding) Nuolatinis darbas. Skambinkite tais nuo 8 v. iki 8:30 v. DL 4-8400 Brooklyn. (220)

REAL ESTATE 1 šeimoms, moderninis mūrinis namas, 3 miegūriai, gražus sodas; moderninė virtuvė ir valgomosios. Puikiai išdekoruota; sklypas 16x100 daržinis plotas. Vien tik kėjai šaukite CO. 6-3221. Bay St. (arti Shore Parkway). (220)

Cambria Heights. Puikus mūrinis namas, 3 miegūriai; 2 1/2 salionas; valgomosios rūmos; barbecue; patlo komb. aluminum langai ir portacijos. Vien tik pirkėjai. LA. 8-4130 (220)

REGO PARK. A-1 stovyje. Tėmatyt, kad įvertint; 6 rėmų basementas su kambariu ir virtuvė 8th Ave. subvės. Taipgi 3 miegūriai, gražus valgomosios moderninė virtuvė; didelis salionas. Parduoda savininkas. \$16,500. IL. 8-6161 (218)

BUSINESS OPPORTUNITIES Foto Studija. Isteigta 40 m. Parduoda už prieinamą kainą. Gausūs skaidūs kostumerių, galima pdirinti. Atsistatau nuo biznio. Gausi pirkėnys, tiesiog nuo savinio Skambinkite nuo 9 v. ryto iki 5 vak. AL. 4-2450 (218)

Streikas buvo sustabdes panų kalba leidžiamą raštį. El Diario de New York. Išbuvo uždarytas savaites.